
OLVASHATÓ-E MÉG ÚGY A „TERMÉSZET KÖNYVE”, MINT EGYKOR RÉGEN?

CSAK ESTI TAGOZATOS HALLGATÓKNAK A KÉT SZEMINÁRIUMI BLOKKBAN (2020. FEBRUÁR. 27. ÉS ÁPR. 24.)

Előadók: Dr. Bagyinszki Ágoston (teológus) és Dr. Dobszay Benedek (biológus)

Tematika:

1. blokk (1 óra, online, aszinkron): Általános áttekintés a témáról: Mit is foglalt magában a Természet könyvével (*liber naturae*) való találkozás egykor, és mit jelent a „könyv olvasása” ma? Vajon tapasztalat-e még számunkra a „természeti világnak” az a transzparenciája, ami a látható dolgok mögött egykor azok láthatatlan Szerzőjét, Teremtőjét is a mindennapok szereplőjévé tette? A „Természet könyve”-hagyomány 19. századi eróziójának, illetve újszerű továbbélésének kulcspontjait veszi vizsgálat alá a következő két blokk.

2. blokk (3 óra, február 27 du, hibrid/online?). Az első kulcspont: isteni és emberi tényezők az üdvtörténet eseményeinek együtttható (szinergikus) cselekvésre épülő szemléletmódjában. Néhány esettanulmány: a Krisztus istenemberi kettős akaratának egységéről szóló korai krisztológiai viták mai tanulságai, a Biblia „kettős szerzőségének” problémája, a véletlenek és az isteni cselekvés kapcsolatának kérdése, stb...

3. blokk (3 óra, április 24 du, hibrid/online?). A második kulcspont: isteni és emberi elemek egymást átható (perichoretikus) jelenléte az Ige sokrétű megnyilvánulásainak jelentésterében. Néhány esettanulmány: a korfüggő (emberi) és az isteni szerzősége visszavezethető mondanivaló összetett kapcsolata a Bibliában, a Galilei-per egezetikai vitájának mai tanulságai (Józs 10, 10-15), F. Collins „Isten ábécéje” című könyvének értékelése a témánk szempontjából (ld. Human Genom Project), stb...

4. blokk (1 óra, online, aszinkron): Hogyan kínál tágabb keretet a Természet könyve témához a logoszta (igeteológia) és a II. Vatikáni Zsinat? Miképpen alapozza meg az „egyetemes erkölcsi törvény” (*lex naturalis*) gondolatát a *liber naturae*-hagyomány? További aktuális kérdések. Összegzés.

Követelmény: Aktív részvétel az órákon, amelyből 1-1 lesz online (aszinkron részvétel lehetőségével) a félév elején és végén, illetve csak 3-3 a fenntartott szombat délutáni időszávokban (az aktuális szabályozásoktól függően online vagy jelenléti módban, igény esetén hibrid formában). Írásbeli feladat: a közös műhelymunka részeként egy 4 oldalas szemináriumi dolgozat elkészítése az alábbi tankönyv alapján, az előadókkal előre egyeztetett témában.

Feldolgozandó tankönyv: BAGYINSZKI ÁGOSTON (SZERK.): *A "Természet könyve" mint a "Szentírás könyvének" analógiája - konferenciakötet*, L'Harmattan – Sapientia SzHF, Budapest, 2019.

Ajánlott irodalom: BAGYINSZKI ÁGOSTON – MÉSZÁROS LUKÁCS (szerk.): *Apóriák: természettudomány és teológia párbeszédben (Sensus Fidei Fidelium 7)*, L'Harmattan – Sapientia, Budapest, 2018; BAGYINSZKI ÁGOSTON: Isten cselekvése és a természettudomány, *Vigilia* 85 (2020/7) 491–499; továbbá: IAN G. BARBOUR: *A természettudomány és a vallás találkozása. Ellenségek, idegenek vagy társak?*, Pozsony, Kalligram, 2009; JOHN HEDLEY BROOKE: *Tudomány és vallás. Történelmi áttekintés*, Kalligram, Pozsony, 2011; ld. az ACTAPINTÉRIANA online elérhető interdiszciplináris folyóirat témába vágó cikkeit, terjedelmes bibliográfiáját; CHARLES TAYLOR: *A Secular Age*, Harvard UP, Cambridge (MA), 2007; BAGYINSZKI ÁGOSTON: Charles Taylor az észak-atlanti civilizáció elvilágiasodásáról, *Sapientiana* 3 (2010/2) 45–56; JAMES C. LIVINGSTON: *Anatomy of the Sacred. An Introduction to Religion*, Pearson, Upper Saddle River (NJ), 2009; PIERRE DUHEM: *A jelenségek megőrzése*, Kairosz, Budapest, 2005; ILYA PRIGOGINE – ISABELLE STENGERS: *Az új szövetség. A tudomány metamorfózisa*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1995; KAMPIS GYÖRGY – MUND KATALIN (SZERK.): *Vallás, tudomány, darwinizmus Magyarországon*, Typotex, Budapest, 2006; MAX SECKLER: Teológia a tudományok között, in Bagyinszki Ágoston (szerk.): *A hitvallástól a teológiai megalapozásig*, L'Harmattan – Sapientia, Budapest, 2014, 164–176; BAGYINSZKI ÁGOSTON: Az üdvtörténet a végjáték felől nézve, in Hetesi Zsolt – Teres Ágoston (szerk.): *Vallás és tudomány*, Manréza Szimpózium 2004/Dobogókő, MJR – ELTE Csillagászati Tanszék, Budapest, 2005, 1–19; DOMBI PÉTER (szerk.): *Hiszem vagy tudom? Vitaestek hit és tudomány viszonyáról*, Typotex, Budapest, 2008; JOHN C. POLKINGHORNE: *Egyetlen világunk. A tudomány és a teológia kölcsönhatásai*, Kalligram, Pozsony, 2008; PEACOCKE, ARTHUR: *Egy tudományos kor teológiája*, Kalligram, Pozsony, 2011; TORRANCE THOMAS F.: *Keresztény teológia és természettudományos kultúra*, Pozsony, Kalligram, 2011; VAUTHIER, JACQUES: *Levél a tudósokhoz, akik Istennek tartják magukat*, Kairosz, Budapest, 2009.